ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JULIANE KOKOTT
της 8ης Ιουνίου 2006 [1]

I — Εισαγωγή

1. Το Hessisches Finanzgericht ερωτά για δεύτερη φορά το Δικαστήριο στο πλαίσιο της ίδιας διαφοράς σχετικά με την κατάταξη στη Συνδυασμένη Ονοματολογία [2] (στο εξής: ΣΟ) των κασετών μελάνης που χρησιμοποιούνται σ' ένα συγκεκριμένο τύπο εκτυπωτών μελάνης (Epson Stylus Color).

2. Με την πρώτη απόφασή του επ' αυτών ακριβώς των κασετών μελάνης, το Δικαστήριο έκρινε ότι αυτές κατατάσσονται ως μελάνια στη διάκριση 3215 90 80 της ΣΟ [3]. Το Δικαστήριο στήριξε την εκτίμησή του αυτή, μεταξύ άλλων, στο γεγονός ότι η μηχανική και η ηλεκτρονική λειτουργία του εκτυπωτή ουδόλως εξαρτάται από την ύπαρξη μιας τέτοιας κασέτας [4].

3. Η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, ήτοι η Turbon International GmbH (στο εξής: Turbon), αμφισβήτησε την ανωτέρω παραδοχή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου. Στο πλαίσιο της αποδεικτικής διαδικασίας επείσθη το αιτούν δικαστήριο ότι ο εκτυπωτής δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς την ύπαρξη της κασέτας μελάνης.

4. Βάσει της διαπιστώσεως αυτής, το αιτούν δικαστήριο έχει επιφυλάξεις ως προς την ορθότητα της πρώτης αποφάσεως του Δικαστηρίου και ερωτά αν δεν θα πρέπει οι κασέτες μελάνης, ως μέρος του εκτυπωτή, να καταταγούν στην κλάση 8473 της ΣΟ.

II — Νομικό πλαίσιο

Α — *Η Συνδυασμένη Ονοματολογία*

5. Στο πρώτο μέρος, τίτλος Ι, Α, της ΣΟ οι γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

2 — Παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) 1734/96 της Επιτροπής, της 9ης Σεπτεμβρίου 1996 (ΕΕ L 238, σ. 1).

3 — Βλ. απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2002, C-276/00, Turbon International (Συλλογή 2002, σ. I-1389).

4 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 30).

(στο εξής: Γενικοί Κανόνες ή ΓΚ) προβλέπουν ότι:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές:

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.

2. α) [...]

β) Κάθε αναφορά σε μία ύλη μέσα σε ορισμένη κλάση καλύπτει την ύλη αυτή, είτε σε αμιγή κατάσταση είτε αναμεμειγμένη ή και συνδυασμένη με άλλες ύλες. Επίσης, κάθε αναφορά σε τεχνουργήματα από ορισμένη ύλη καλύπτει τα τεχνουργήματα που αποτελούνται εξ ολοκλήρου ή μερικώς από την ύλη αυτή. Η κατάταξη των αναμεμειγμένων αυτών προϊόντων ή των συνθέτων αυτών ειδών γίνεται σύμφωνα με τις αρχές που αναφέρονται στον κανόνα 3.

3. Όταν εμπορεύματα πρέπει, εκ πρώτης όψεως, να καταταγούν σε δύο ή περισσότερες κλάσεις, σε εφαρμογή του κανόνα 2β ή σε κάθε άλλη περίπτωση, η κατάταξη γίνεται σύμφωνα με τα παρακάτω:

α) Η περισσότερο εξειδικευμένη κλάση πρέπει να έχει προτεραιότητα έναντι των κλάσεων με γενικότερο περιεχόμενο. Εντούτοις, όταν δύο ή περισσότερες κλάσεις καλύπτουν κάθε μία ένα μόνο τμήμα των υλών που αποτελούν ένα αναμιγμένο προϊόν ή ένα σύνθετο είδος ή ένα μόνο τμήμα των ειδών, στην περίπτωση εμπορευμάτων που παρουσιάζονται σε σύνολα συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, αυτές οι κλάσεις πρέπει να θεωρούνται, σε σχέση με αυτό το προϊόν ή αυτό το είδος, ως εξίσου εξειδικευμένες, έστω και αν μία από αυτές δίνει μια περισσότερο ακριβή ή περισσότερο πλήρη περιγραφή. [...]

β) Τα αναμιγμένα προϊόντα, τα τεχνουργήματα και τα είδη που αποτελούνται από διάφορες ύλες ή προκύπτουν από τη συναρμολόγηση διαφόρων αντικειμένων, καθώς και τα εμπορεύματα που παρουσιάζονται σε σύνολα συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, στα οποία η κατάταξη δεν μπορεί να γίνει με εφαρμογή του κανόνα 3α, κατατάσσονται σύμφωνα με την ύλη ή το είδος που δίνει σε αυτά τον ουσιώδη τους χαρακτήρα όταν είναι δυνατός αυτός ο καθορισμός.

γ) Στις περιπτώσεις που η κατάταξη του εμπορεύματος δεν μπορεί να γίνει σύμφωνα με τον κανόνα 3α ή

3β, τότε αυτό κατατάσσεται στην τελευταία κατά σειρά αρίθμησης κλάση μεταξύ των κλάσεων που μπορούν έγκυρα να ληφθούν υπόψη.

[...]

5. Εκτός από τις παραπάνω διατάξεις, στα παρακάτω αναφερόμενα εμπορεύματα εφαρμόζονται και οι ακόλουθοι κανόνες:

α) οι θήκες για φωτογραφικές μηχανές, μουσικά όργανα, όπλα, όργανα σχεδίασης, τα κουτιά και τα παρόμοια είδη συσκευασίας που έχουν ειδικά διευθετηθεί για να δέχονται ένα καθορισμένο είδος ή ένα σύνολο, που προορίζονται για παρατεταμένη χρήση και παρουσιάζονται με τα είδη για τα οποία προορίζονται, κατατάσσονται με τα είδη αυτά εφόσον είναι του τύπου που κανονικά πουλιέται με αυτά. Εντούτοις ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται στα είδη συσκευασίας τα οποία προσδίδουν στο σύνολο τον ουσιώδη του χαρακτήρα.

β) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παραπάνω κανόνα 5α, οι συσκευασίες ([1]) που περιέχουν εμπορεύματα κατατάσσονται με τα εμπορεύματα αυτά όταν είναι του τύπου που χρησιμοποιείται κανονικά για το είδος των εμπορευμάτων αυτών. Εντούτοις, η διάταξη αυτή δεν είναι υποχρεωτική όταν οι συσκευασίες είναι φανερό ότι είναι κατάλληλες να χρησιμοποιούνται κατά επαναλαμβανόμενο τρόπο.

6. Η κατάταξη των εμπορευμάτων στις διακρίσεις μιας και της αυτής κλάσης καθορίζεται σύμφωνα με το κείμενο των διακρίσεων αυτών και των σημειώσεων των διακρίσεων καθώς και αναλογικά (mutatis mutandis), σύμφωνα με τους παραπάνω κανόνες, δεδομένου ότι μπορούν να συγκριθούν μόνον οι διακρίσεις του αυτού επιπέδου. Εκτός αντιθέτων διατάξεων για τους σκοπούς του κανόνα αυτού εφαρμόζονται επίσης οι σημειώσεις των τμημάτων και των κεφαλαίων.»

6. Η υποσημείωση του γενικού κανόνα 5β της ΣΟ έχει ως εξής:

«Με τον όρο "συσκευασία" εννοούνται τα εσωτερικά και εξωτερικά δοχεία, περιβλήματα, περιτυλίγματα και υποθέματα, εκτός από τις μηχανικές κατασκευές που διευκολύνουν τη μεταφορά —ιδίως τα εμπορευματοκιβώτια (containers)—, τους μουσαμάδες, τα εξαρτήματα προστασίας των εμπορευμάτων κατά τη μεταφορά και το υλικό μεταφοράς που έχει βοηθητικό χαρακτήρα. Ο όρος αυτός δεν καλύπτει τις θήκες, κουτιά και παρόμοια είδη συσκευασίας που αναφέρονται στον γενικό κανόνα 5α.»

7. Η ΣΟ περιελάμβανε κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα [5] στο δεύτερο μέρος, τμήμα VI, κεφάλαιο 32 [Δεψικά και βαφικά εκχυλίσματα, τανίνες και τα παράγωγά τους, χρωστικά και άλλες χρωστικές ύλες, χρώματα επίχρισης και βερνίκια, μαστίχες (στόκοι), μελάνια], στην κατάταξη 3215 τα ακόλουθα εμπορεύματα:

«3215	Μελάνια τυπογραφίας, μελάνια γραφής ή σχεδίασης και άλλα μελάνια, έστω και συμπυκνωμένα ή σε στερεές μορφές:
	— Μελάνια τυπογραφίας:
3215 11 00	— — Μαύρα
3215 19 00	— — Άλλα
3215 90	— Άλλα:
3215 90 10	— — Μελάνια γραφής και σχεδίασης
3215 90 80	— — Άλλα»

8. Κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα, ο αυτόνομος δασμός για την κλάση 3215 90 80 της ΣΟ ανερχόταν σε 16 %, ο δε συμβατικός δασμός σε 6,5 % [6].

9. Στο μέρος II, τμήμα XVI, κεφάλαιο 84 (πυρηνικοί αντιδραστήρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές και μηχανικές επινοήσεις· μέρη αυτών των μηχανών ή συσκευών) περιελάμβανε η ΣΟ κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα στις κλάσεις 8471 και 8473 τα ακόλουθα εμπορεύματα:

«8471	Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και μονάδες (στοιχεία) αυτών. Μαγνητικές ή οπτικές διατάξεις ανάγνωσης, μηχανές εγγραφής των πληροφοριών σε υπόθεμα με κωδικοποιημένη μορφή και μηχανές επεξεργασίας των πληροφοριών αυτών, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού:
[...]	
8471 60	— Μονάδες εισόδου ή εξόδου που μπορούν να περιέχουν, στο ίδιο περίβλημα, μονάδες μνήμης:

5 — Βλ. υποσημείωση 2.

6 — Κατ' ουσίαν, εμπορεύματα τα οποία εισάγονται από κράτη μέλη της GATT υπόκεινται στον συμβατικό δασμό, και τα υπόλοιπα εμπορεύματα στον αυτόνομο δασμό.

8471 60 10	— — που προορίζονται για πολιτικά αεροσκάφη	
	— — Άλλες:	
8471 60 40	— — — Εκτυπωτές	
8471 60 50	— — — Πληκτρολόγια	
8471 60 90	— — — Άλλες	
[...]		
8473	Μέρη και εξαρτήματα (άλλα από τα κιβώτια μεταφοράς, τα καλύμματα και τα παρόμοια) που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για τις μηχανές ή συσκευές των κλάσεων 8469 έως 8472:	
[...]		
8473 30	— Μέρη και εξαρτήματα των μηχανών της κλάσης 8471:	
8473 30 10	— — Ηλεκτρονικές συναρμολογήσεις	
8473 30 90	— — Άλλα	
	[...]»	

10. Ο αυτόνομος δασμός για την κλάση 8473 30 90 της ΣΟ ανερχόταν κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα σε 12 %, ο δε συμβατικός δασμός σε 1,6 %.

11. Η σημείωση 2 στο τμήμα XVI ΣΟ προέβλεπε ότι:

«2. [...] τα μέρη μηχανών [...] κατατάσσονται σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες:

α) [...]

β) Όταν αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για ορισμένη μηχανή ή περισσότερες μηχανές της ίδιας κλάσης [...] κατατάσσονται στην κλάση που αναφέρεται στην ή στις μηχανές αυτές ή, ανάλογα με την περίπτωση, στις κλάσεις [...] 8473 [...]»

Β — *Το Εναρμονισμένο Σύστημα*

12. Η ΣΟ, στηρίζεται στο Εναρμονισμένο Σύστημα (στο εξής: ΕΣ). Η ΣΟ και η ΕΣ αποτελούν ονοματολογίες με πολλαπλές λειτουργίες με σκοπό να καλύψουν όλα τα εμπορεύματα που διακινούνται στο πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου. Το ΕΣ θεσπίστηκε με Διεθνή Σύμβαση στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων. Η Κοινότητα αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης αυτής[7]. Η ΣΟ έχει τη δομή του ΕΣ, ωστόσο προβαίνει σε μια περαιτέρω κατάταξη η οποία εξυπηρετεί τους δασμολογικούς και στατιστικούς σκοπούς της Κοινότητας.

13. Η διατύπωση των γενικών κανόνων της ΣΟ, των κλάσεών της και των σημειώσεών της δεν διαφέρει εν προκειμένω σε σημαντικό βαθμό από αυτά του ΕΣ. Επομένως, δεν χρειάζεται να παρατεθούν οι διατάξεις του ΕΣ. Εντούτοις, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων έχει διατυπώσει ορισμένες επεξηγηματικές σημειώσεις επί του ΕΣ οι οποίες μπορούν να παράσχουν χρήσιμα στοιχεία για την κατάταξη προϊόντων στην ΣΟ.

14. Οι επεξηγηματικές σημειώσεις Χ έως XIII του ΕΣ επί του ΓΚ 2 β ορίζουν μεταξύ άλλων τα εξής:

«Χ) Ο ΓΚ 2 αφορά αναμιγμένα προϊόντα και [...] προϊόντα από δύο ή περισσότερες ύλες. Οι κλάσεις στις οποίες αυτός ο ΓΚ αναφέρεται είναι αυτές οι οποίες μνημονεύουν ένα συγκεκριμένο υλικό [...] ή προϊόντα από ένα συγκεκριμένο υλικό [...].

XI) Ο ΓΚ διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των κλάσεων οι οποίες μνημονεύουν ένα συγκεκριμένο υλικό υπό την έννοια ότι περιλαμβάνονται σε αυτές και [...] προϊόντα τα οποία αποτελούνται εν μέρει μόνον από το υλικό αυτό.

XII) [...]

XIII) Βάσει αυτού του ΓΚ, πρέπει τα αναμιγμένα προϊόντα καθώς και [...] τα προϊόντα που αποτελούνται από περισσότερες ύλες, τα οποία είναι δυνατόν να καταταγούν σε δύο ή περισσότερες κλάσεις, να κατατάσσονται βάσει των αρχών του ΓΚ 3.»

7 — Βλ. Διεθνή Σύμβαση για το Εναρμονισμένο Σύστημα Ονοματολογίας και Κωδικοποίησης των Εμπορευμάτων (ΕΕ 1987, L 198, σ. 3).

15. Οι επεξηγηματικές σημειώσεις VII και VIII του ΕΣ σχετικά με το ΓΚ 3β ορίζουν:

«VII) Αν στις περιπτώσεις αυτές, μπορεί να διαπιστωθεί ότι μια ύλη ή κάποιο συστατικό μέρος προσδίδει στο προϊόν τον ουσιώδη χαρακτήρα του, τότε το προϊόν πρέπει να κατατάσσεται βάσει αυτής της ύλης ή αυτού του συστατικού μέρους.

VIII Το γνώρισμα που προσδιορίζει τον χαρακτήρα ενός προϊόντος διαφέρει ανάλογα με το είδος του προϊόντος. Παραδείγματος χάριν, ο χαρακτήρας ενός προϊόντος μπορεί να προκύπτει από το είδος και τα χαρακτηριστικά κατασκευής της ύλης ή των συστατικών μερών, από το μέγεθός τους, τον όγκο τους, το βάρος τους, την αξία τους ή τη σπουδαιότητά τους σε σχέση με τη χρησιμοποίηση του προϊόντος.»

16. Η επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ I σχετικά με τον ΓΚ 5α έχει ως εξής:

«Ο παρών κανόνας πρέπει να ερμηνεύεται ως εφαρμοζόμενος αποκλειστικά στα δοχεία που, σωρευτικά:

1) έχουν ειδικά διευθετηθεί για να δέχονται ένα καθορισμένο είδος ή ένα σύνολο, ήτοι που είναι διαρρυθμισμένα κατά τρόπο που το περιεχόμενό τους να ταιριάζει απολύτως με το σχήμα τους, ενώ ορισμένα δοχεία μπορούν, επιπλέον, να έχουν το σχήμα του είδους το οποίο πρέπει να περιέχουν·

2) προορίζονται για παρατεταμένη χρήση, ήτοι είναι σχεδιασμένα, κυρίως όσον αφορά την αντοχή ή το φινίρισμά τους για να έχουν διάρκεια χρήσης σχετική με αυτή του περιεχομένου τους. Τα δοχεία αυτά χρησιμοποιούνται τις περισσότερες φορές για να προστατεύεται το είδος με το οποίο σχετίζονται όταν αυτό δεν χρησιμοποιείται (για παράδειγμα σε περίπτωση μεταφοράς ή τακτοποίησης). Τα κριτήρια αυτά καθιστούν, μεταξύ άλλων, δυνατή τη διαφοροποίησή τους σε σχέση με τις απλές συσκευασίες·

3) παρουσιάζονται μαζί με τα είδη με τα οποία σχετίζονται, ανεξαρτήτως του αν αυτά είναι συσκευασμένα χωριστά για τη διευκόλυνση της μεταφοράς. Όταν παρουσιάζονται μεμονωμένα, τα δοχεία υπάγονται στο δικό τους καθεστώς·

4) είναι του τύπου που κανονικά πουλιέται με τα σχετικά είδη·

και

5) δεν προσδίδουν στο σύνολο (προϊόν και δοχείο) τον ουσιώδη του χαρακτήρα.»

17. Βάσει της επεξηγηματικής σημειώσεως IV του ΕΣ σχετικά με τον ΓΚ 5β:

«[ο] κανόνας αυτός εφαρμόζεται στην κατάταξη των συσκευασιών και των δοχείων του τύπου που χρησιμοποιείται κανονικά για τα εμπορεύματα τα οποία περιέχουν εντός τους. Εντούτοις, η διάταξη αυτή δεν είναι υποχρεωτική όταν οι συσκευασίες είναι φανερό ότι είναι κατάλληλες να χρησιμοποιούνται κατά επαναλαμβανόμενο τρόπο, για παράδειγμα στην περίπτωση ορισμένων μεταλλικών βαρελιών ή δοχείων από σίδηρο ή χάλυβα για τα συμπιεσμένα ή υγροποιημένα αέρια.»

18. Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ σχετικά με την κλάση 3215 ορίζουν τα εξής:

«Στην παρούσα κλάση δεν υπάγονται:

α) [...]

β) οι μύτες των στυλογράφων με σφαιρίδιο (μπίλια) που συνδέονται με υποδοχέα μελανιού (κλάση 9608). Αντιθέτως, στην παρούσα κλάση υπάγονται τα απλά φυσίγγια μελανιού για τους συνηθισμένους στυλογράφους.

γ) [...]»

19. Τέλος, βάσει της επεξηγηματικής σημειώσεως του ΕΣ επί της κλάσεως 8473:

«[τ]α εξαρτήματα της παρούσας κλάσης μπορούν να αποτελούνται από αντικαταστατά αντικείμενα εξοπλισμού, τα οποία καθιστούν τις μηχανές ή τις συσκευές στις οποίες τοποθετούνται κατάλληλες για την εκτέλεση ειδικού έργου, είτε από μηχανισμούς που τους παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες είτε ακόμη από μηχανισμούς ικανούς να εκτελέσουν ειδικό έργο σε συνδυασμό με την κύρια λειτουργία της μηχανής.»

III — Η κύρια δίκη, το προδικαστικό ερώτημα και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

A — *Η κύρια δίκη (πρώτο μέρος)*

20. Η δικαιοπάροχος της Turbons ζήτησε στις 27 Ιουνίου 1997 τη λήψη δεσμευτικών δασμολογικών πληροφοριών για κασέτες μελάνης οι οποίες προορίζονται για εκτυπωτές μάρκας Epson Stylus Color και δεν έχουν ενσωματωμένη κεφαλή εκτυπώσεως.

21. Η δικαιοπάροχος της Turbons φρονεί ότι οι κασέτες μελάνης έπρεπε να καταταγούν στη διάκριση 8473 30 90 της ΣΟ. Εντούτοις, η Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main κατέταξε στις 22 Αυγούστου 1997 τις κασέτες μελάνης στη διάκριση 3215 90 80 της ΣΟ.

22. Μετά την απόρριψη της διοικητικής προσφυγής της κατά της ανωτέρω αποφάσεως κατατάξεως, η δικαιοπάροχος της Turbons άσκησε στις 17 Φεβρουαρίου 1998 προσφυγή ενώπιον του Hessisches Finanzgericht, Kassel. Η Turbon επεσήλθε τον Ιανουάριο του 1999 στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της δικαιοπαρόχου της.

Β — *Η πρώτη αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως*

23. Το Hessisches Finanzgericht είχε αμφιβολίες ως προς την ορθή κατάταξη των κασετών μελάνης στη ΣΟ. Ως εκ τούτου, ανέστειλε τη διαδικασία και επέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επί του ερωτήματος αν οι επίμαχες κασέτες μελάνης πρέπει να καταταγούν στη διάκριση 3215 90 80 της ΣΟ ή αν πρέπει να καταταγούν ως μέρος ή εξάρτημα ενός εκτυπωτή της κλάσεως 8471 της ΣΟ στην κλάση 8473 της ΣΟ.

24. Στο πλαίσιο της απαντήσεως στο προδικαστικό ερώτημα, το Δικαστήριο εφάρμοσε τον γενικό κανόνα 3β της ΣΟ [8] [9]. Επομένως, έκρινε ότι θα ήταν πιθανή η κατάταξη των κασετών μελάνης σε δύο ή περισσότερες κλάσεις της ΣΟ [10]. Ακολούθως, το Δικαστήριο εξέτασε ποια από τις ύλες που συνθέτουν την κασέτα μελάνης είναι αυτή που της προσδίδει τον ουσιώδη χαρακτήρα της και κατέληξε ότι η ύλη αυτή είναι η μελάνη [11]. Η ουσιώδης λειτουργία της κασέτας συνίσταται στο να περιέχει τη μελάνη και να τροφοδοτεί τον εκτυπωτή με αυτήν [12]. Το Δικαστήριο έκρινε ότι σε τελευταία ανάλυση οι κασέτες μελάνης αντιστοιχούσαν στα απλά ανταλλακτικά μελάνης για τους συνηθισμένους στυλογράφους [13].

25. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι κασέτες μελάνης δεν μπορούν να καταταγούν ως «μέρος» ενός εκτυπωτή στην κλάση 8473 της ΣΟ [14]. Ο όρος «μέρος» κατά την έννοια της κλάσεως 8473 της ΣΟ προϋποθέτει την παρουσία ενός συνόλου για τη λειτουργία του οποίου το μέρος είναι απαραίτητο [15]. Το Δικαστήριο έκρινε ότι τούτο δεν συμβαίνει στην περίπτωση των κασετών μελάνης. Βάσει των στοιχείων του αιτούντος δικαστηρίου και των επιχειρημάτων της Επιτροπής, το Δικαστήριο έκρινε συναφώς ότι η μηχανική και ηλεκτρονική

8 — Βλ. το σημείο 5 των ανά χείρας προτάσεων.

9 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψεις 25 και 33).

10 — Βλ. τη διατύπωση του γενικού κανόνα 3β της ΣΟ, που προϋποθέτει την ύπαρξη της δυνατότητας αυτής, και την απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 25).

11 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψεις 26 και 27).

12 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 27).

13 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 34).

14 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψεις 29 έως 31).

15 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 30).

λειτουργία του εκτυπωτή ουδόλως εξαρτάται από την ύπαρξη μιας τέτοιας κασέτας μελάνης [16]. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι κασέτες μελάνης δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη μηχανική λειτουργία του εκτυπωτή δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως «μέρος» εκτυπωτή κατά την έννοια της κλάσεως 8473 της ΣΟ [17].

26. Το Δικαστήριο απέκλεισε επίσης τη δυνατότητα κατατάξεως των κασετών μελάνης στην κλάση 8473 της ΣΟ ως «εξάρτημα» των εν λόγω εκτυπωτών [18]. Βάσει των επεξηγηματικών σημειώσεων της κλάσεως 8473 του ΕΣ, οι κασέτες μελάνης θα έπρεπε πράγματι να καθιστούν δυνατή την προσαρμογή των εν λόγω εκτυπωτών για την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης εργασίας, να τους προσδίδουν πρόσθετες δυνατότητες ή να τους καθιστούν ικανούς να εξασφαλίσουν την εκτέλεση ειδικού έργου σε συνδυασμό με την κύρια λειτουργία της μηχανής [19]. Εντούτοις, οι κασέτες απλά παρέχουν στους εκτυπωτές τη δυνατότητα να επιτελέσουν την κανονική λειτουργία τους [20].

27. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο απάντησε στο αιτούν δικαστήριο ότι οι κασέτες μελάνης πρέπει να καταταγούν στη διάκριση 3215 90 80 της ΣΟ.

16 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 30).

17 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 31).

18 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψεις 29 και 32).

19 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 32).

20 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 32).

Γ — *Η κύρια δίκη (δεύτερο μέρος)*

28. Στο πλαίσιο της διαδικασίας που ακολούθησε ενώπιον του Hessisches Finanzgericht, η Turbon αμφισβήτησε εξαρχής την παραδοχή του Δικαστηρίου ότι η μηχανική και ηλεκτρονική λειτουργία του εκτυπωτή δεν εξαρτάται από την ύπαρξη των κασετών μελάνης. Κατόπιν αυτού το Hessisches Finanzgericht διέταξε να διεξαχθεί αποδεικτική διαδικασία διά της επιδείξεως του τρόπου λειτουργίας του εκτυπωτή. Κατόπιν αυτού, το αιτούν δικαστήριο κατέληξε στις ακόλουθες διαπιστώσεις.

29. Λόγω ενός διακόπτη που βρίσκεται στην κεφαλή εκτυπώσεως, ο εκτυπωτής παύει πλήρως τη λειτουργία του αμέσως μόλις αφαιρεθεί από αυτόν μία εκ των δύο κασετών μελάνης. Στον πίνακα ελέγχου του εκτυπωτή ανάβει στην περίπτωση αυτή ένα κόκκινο λαμπάκι που σημαίνει ότι, ελλείψει κασέτας μελάνης, ο εκτυπωτής δεν μπορεί να τεθεί σε λειτουργία.

30. Όταν ο εκτυπωτής βρίσκεται στην κατάσταση αυτή δεν επεξεργάζεται ούτε μετατρέπει δεδομένα. Στην περίπτωση που δοθεί εντολή εκτυπώσεως από έναν συνδεδεμένο υπολογιστή, εμφανίζεται στην οθόνη η ένδειξη ότι ο εκτυπωτής είναι «offline».

31. Ο εκτυπωτής δεν επιτελεί ούτε τις μηχανικές κινήσεις της εκτυπώσεως. Η κεφαλή του εκτυπωτή δεν κινείται παλινδρομικώς ούτε τραβάει χαρτί ούτε το επεξεργάζεται. Η μόνη λειτουργία που εξακολουθεί να επιτελεί στην κατάσταση αυτή ο εκτυπωτής είναι η μετάβαση στη θέση ετοιμότητας και, με το πάτημα ενός κουμπιού στον πίνακα ελέγχου του εκτυπωτή, από την κατάσταση ετοιμότητας στην κατάσταση που επιτρέπει την αλλαγή της κασέτας.

32. Αυτή η παύση της λειτουργίας επιτελείται μέσω του λογισμικού που είναι εγκατεστημένο στον εκτυπωτή και όχι για παράδειγμα μέσω του λογισμικού του οδηγού που είναι εγκατεστημένος στον συνδεδεμένο ηλεκτρονικό υπολογιστή. Εν συνόψει, το αιτούν δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο εκτυπωτής της μάρκας για την οποία προορίζονται οι κασέτες μελάνης δεν μπορεί να λειτουργήσει από μηχανικής ή ηλεκτρονικής απόψεως άνευ της κασέτας μελάνης.

33. Αντιθέτως, στην περίπτωση κατά την οποία τοποθετηθεί η κασέτα μελάνης, ενεργοποιείται ο εκτυπωτής: μέσω μιας εσωτερικής μηχανικής διαδικασίας διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει πλέον αέρας στο σύστημα τροφοδοσίας μεταξύ της κεφαλής εκτυπώσεως και της κασέτας μελάνης. Η ύπαρξη αέρος στο σύστημα αυτό έχει σε κάθε περίπτωση ως συνέπεια τη βλάβη της κεφαλής του εκτυπωτή σε περίπτωση μακράς λειτουργίας του. Εντούτοις, η ενεργοποίηση του εκτυπωτή πραγματοποιείται ακόμη και στην περίπτωση που οι κασέτες μελάνης είναι άδειες — σ' αυτή δε την περίπτωση ο αέρας εισροφάται στο σύστημα τροφοδοσίας.

34. Μετά την ολοκλήρωση της ενεργοποιήσεως, ένα πράσινο λαμπάκι υποδηλώνει ότι ο εκτυπωτής είναι έτοιμος να λειτουργήσει. Αν από ένα συνδεδεμένο ηλεκτρονικό υπολογιστή δοθεί εντολή εκτυπώσεως, ο εκτυπωτής παίρνει τα στοιχεία από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, τα επεξεργάζεται, τραβάει το χαρτί και θέτει σε κίνηση την κεφαλή εκτυπώσεως. Αν οι τοποθετηθείσες κασέτες μελάνης εξακολουθούν να είναι γεμάτες, ο εκτυπωτής τυπώνει το χαρτί που έχει τραβήξει, ειδάλλως το αφήνει χωρίς να το εκτυπώσει.

35. Αν ο εκτυπωτής είναι κατά τα λοιπά έτοιμος να εκτυπώσει και λείπει μόνον το χαρτί, τότε παίρνει και επεξεργάζεται τα δεδομένα που του αποστέλλονται από ένα συνδεδεμένο ηλεκτρονικό υπολογιστή εφόσον του δοθεί η εντολή προς εκτύπωση. Εντούτοις, η εκτύπωση δεν εκτελείται. Αν ο χρήστης τοποθετήσει χαρτί και πατήσει ένα κουμπί στον εκτυπωτή, τότε ο εκτυπωτής εκτελεί την εκτύπωση χωρίς περαιτέρω παρέμβαση μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Δ — *Το προδικαστικό ερώτημα και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου*

36. Για τους ανωτέρω λόγους, το Hessisches Finanzgericht υπέβαλε στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με την από 14 Απριλίου διάταξή του η οποία περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 15 Ιουνίου 2005, το ακόλουθο ερώτημα για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως:

«Δεν ήταν ορθότερο, αντιθέτως προς την εκτίμηση που διατύπωσε το Δικαστήριο των

Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην απόφασή του της 7ης Φεβρουαρίου 2002 επί της υποθέσεως C-276/00, ότι το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1734/96 της Επιτροπής, της 9ης Σεπτεμβρίου 1996, πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι μια κασέτα μελάνης χωρίς ενσωματωμένη κεφαλή εκτυπώσεως, αποτελούμενη από πλαστική φύσιγγα, αφρώδες πλαστικό, μεταλλικό πλέγμα, μονωτικούς συνδέσμους, μεμβράνη σφραγίσεως, ετικέτα, μελάνη και υλικό συσκευασίας, η οποία, όσον αφορά τόσο την κασέτα όσο και τη μελάνη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε εκτυπωτή με χαρακτηριστικά όμοια με αυτά των εκτυπωτών μάρκας Epson Stylus Color που λειτουργούν με έγχυση μελάνης, πρέπει να κατατάσσεται στη διάκριση 3215 90 80 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ), η προπεριγραφείσα κασέτα μελάνης να κατατάσσεται ως μέρος ή εξάρτημα ενός εκτυπωτή στην κλάση 8473 της ΣΟ, διότι η μηχανική και ηλεκτρονική λειτουργία του εκτυπωτή εξαρτάται από την ύπαρξη μιας τέτοιας κασέτας;»

37. Κατά την ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία, η Turbon, η Επιτροπή και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας κατέθεσαν παρατηρήσεις.

IV — Νομική εκτίμηση

38. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει να γίνεται λαμβανομένων υπόψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών και των ιδιοτήτων τους καθώς και του σκοπού για τον οποίο προορίζονται, καθό μέτρο ο σκοπός αυτός ενυπάρχει στο προϊόν βάσει των αντικειμενικών χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων του [21]. Επιπλέον, οι επεξηγηματικές σημειώσεις του Παγκόσμιου Τελωνειακού Οργανισμού επί του ΕΣ αποτελούν ένα σημαντικό, αν και μη δεσμευτικό από νομικής απόψεως, βοηθητικό μέσο για την ερμηνεία των δασμολογικών κλάσεων [22].

39. Με τις προτάσεις μου επί των υποθέσεων Ikegami και Uroplasty εξέθεσα ήδη τον τρόπο με τον οποίο οι γενικοί κανόνες επιβάλλουν την κατάταξη των εμπορευμάτων [23].

40. Κατ' αρχάς, θα πρέπει το προς κατάταξη προϊόν να προσδιορίζεται με ακρίβεια σε σχέση με τη χρήση για την οποία προορίζεται καθώς και σε σχέση με τα φυσικά χαρακτηριστικά του. Βάσει του ΓΚ 1 της ΣΟ, πρέπει στη συνέχεια, βάσει της διατυπώσεως των κλάσεων των οικείων τμημάτων και κεφαλαίων, να κατατάσσεται προσωρινά το εμπόρευμα και να εξετάζεται αν είναι δυνατή η σαφής κατάταξη του προϊόντος κατόπιν συνεκτιμήσεως των διατυπώσεων των κλάσεων και των σημειώσεων των οικείων τμημάτων και κεφαλαίων. Αν τούτο

21 — Βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 21), και της 17ης Μαρτίου 2005, C-467/03, Ikegami Electronics (Συλλογή 2005, σ. I-2389, σκέψεις 17 και 23).

22 — Βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 22), της 10ης Δεκεμβρίου 1998, C-328/97, Glob-Sped AG (Συλλογή 1998, σ. I-8357, σκέψη 26), και της 6ης Νοεμβρίου 1997, C-201/96, LTM (Συλλογή 1997, σ. I-6147, σκέψη 17).

23 — Βλ. τις προτάσεις μου της 20ής Ιανουαρίου 2005, C-467/03, Ikegami Electronics (Συλλογή 2005, σ. I-2389, σημεία 31 έως 36) και της 19ης Ιανουαρίου 2006 επί της υποθέσεως C-514/04, Uroplasty BV (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, Συλλογή 2006, σ. I-6721, σ. I-6723, σημεία 42 έως 44).

δεν είναι δυνατόν, η σύγκρουση κανόνων πρέπει να λυθεί με την εφαρμογή των ΓΚ 2 έως 5 της ΣΟ. Τέλος, ακολουθεί η κατάταξη στις διακρίσεις βάσει του ΓΚ 6 της ΣΟ.

41. Με την πρώτη απόφασή του, το Δικαστήριο κατέληξε, διά της εφαρμογής του ΓΚ 3β, της ΣΟ στην κατάταξη των κασετών μελάνης στην κλάση 3215 της ΣΟ. Εντούτοις, τα νέα στοιχεία για την κασέτα μελάνης και τον τρόπο με τον οποίον η ύπαρξή της επηρεάζει τη λειτουργία του εκτυπωτή φωτίζουν τα πραγματικά περιστατικά από άλλη οπτική γωνία. Ως εκ τούτου, δύο είναι οι λόγοι που συνηγορούν για μια διαφορετική τώρα πλέον κατάταξη.

42. Πρώτον, βάσει των νέων στοιχείων, οι ΓΚ της ΣΟ απαιτούν την κατάταξη στην κλάση 8473 της ΣΟ. Δεύτερον, βάσει της προσεγγίσεως που επέλεξε το Δικαστήριο στην πρώτη απόφασή του, οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του ΓΚ 3β της ΣΟ —επί του οποίου το Δικαστήριο στήριξε σε σημαντικό βαθμό την απόφασή του— δεν συντρέχουν.

43. Πράγματι, η εφαρμογή του ΓΚ 3β υπόκειται στη ρητή προϋπόθεση ότι η κατάταξη ενός προϊόντος είναι εφικτή σε δύο κλάσεις[24]. Στη σκέψη 25 της πρώτης αποφάσεώς του, το Δικαστήριο έλαβε προφανώς ως αφετηρία του το ότι οι κασέτες μελάνης μπορούν να καταταγούν τόσο στην κλάση 3215 της ΣΟ όσο και στην κλάση 8473 της ΣΟ. Ωστόσο, το Δικαστήριο έκρινε με τις σκέψεις του 30 έως 33 ότι οι προϋποθέσεις για την κατάταξη στην κλάση 8473 της ΣΟ δεν συνέτρεχαν.

44. Ως εκ τούτου, ήδη βάσει του ΓΚ 1 της ΣΟ σε συνδυασμό με τον ΓΚ 2β της ΣΟ ή με τον ΓΚ 5β της ΣΟ θα αρκούσε για την κατάταξη στην κλάση 3215 της ΣΟ χωρίς να χρειάζεται η εφαρμογή του ΓΚ 3 της ΣΟ. Πράγματι, από τη συστηματική διάρθρωση των ΓΚ συνάγεται ότι η περαιτέρω προσφυγή στους ΓΚ 2 έως 5 της ΣΟ επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που προηγουμένως δεν κατέστη εφικτή η σαφής κατάταξη του προϊόντος. Συναφώς, κρίσιμες θα έπρεπε να είναι οι σκέψεις 30 έως 33 της πρώτης αποφάσεως και όχι τα κριτήρια του ΓΚ 3 της ΣΟ.

45. Τούτο συνάγεται επίσης και από την εξέταση στην οποία θα προβώ ακολούθως βάσει των όσων ορίζουν οι προεκτεθέντες ΓΚ[25].

A — *Η ταυτοποίηση του προϊόντος*

46. Βάσει των στοιχείων που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της πρώτης διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου, μια κασέτα μελάνης αποτελείται από μια παραλληλό-

24 — Βλ. το σημείο 5 των ανά χείρας προτάσεων.

25 — Βλ. το σημείο 40 των ανά χείρας προτάσεων.

γραμμη πλαστική φύσιγγα, αφρώδες πλαστικό, μεταλλικό πλέγμα, μονωτικούς συνδέσμους, μεμβράνη σφραγίσεως και ετικέτα. Περιέχει περίπου 35 ml μελάνης. Ενώ η μελάνη εκτιμήθηκε ότι στοιχίζει περίπου 0,35 DM, η αξία της κασέτας ανέρχεται περίπου σε 4 DM. Η κασέτα και η μελάνη προορίζονται ειδικά για εκτυπωτές μάρκας Epson Stylus Color και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο σε αυτούς. Είναι εφικτή η επαναχρησιμοποίηση της κασέτας διά αναγομώσεώς της με μελάνη.

47. Η Turbon διευκρινίζει στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας ότι οι κασέτες μελάνης, όπως και οι εκτυπωτές, κατασκευάστηκαν με παρεμφερή υλικά και σε «καθαρές αίθουσες». Οι κασέτες αυτές έχουν σχεδιασθεί κατά τρόπο ώστε να εναρμονίζονται πλήρως με τον εκτυπωτή ούτως ώστε, ακόμη και σε ακραίες περιπτώσεις, να διασφαλίζουν την υψηλή ευκρίνεια της εκτυπώσεως και τη μη ύπαρξη διαρροών. Ως εκ τούτου, η κασέτα μελάνης δεν αποτελεί απλώς ένα δοχείο μελάνης, αλλά αναπόσπαστο μέρος του «συστήματος διαχειρίσεως της διαδικασίας εκτυπώσεως».

48. Η Turbon προσθέτει ότι ιδιαίτερα κατασκευαστικά χαρακτηριστικά είναι τα προστατευτικά πλέγματα και οι πολύ λεπτές, μακρές σχάρες εξαερισμού οι οποίες εμποδίζουν τόσο τη μη αναγκαία εξάτμιση του νερού όσο και την ύπαρξη ενός κενού στην κασέτα. Η χρήση αφρώδους πλαστικού καθιστά τη δύναμη της βαρύτητας άνευ σημασίας για τη ροή της μελάνης. Τούτο τη διαφοροποιεί επί παραδείγματι, σε σχέση με τα ανταλλακτικά μελάνης για στυλογράφους οι οποίοι χρησιμοποιούν τη δύναμη της βαρύτητας για τη ροή της μελάνης στην κεφαλή της γραφίδας.

49. Επιπλέον, βάσει των στοιχείων που παραθέτει το αιτούν δικαστήριο πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο εκτυπωτής μπορεί να λειτουργήσει και να επιτελέσει τις ηλεκτρονικές και μηχανικές λειτουργίες της εκτυπώσεως μόνον αν έχει τοποθετηθεί κανονικά η κασέτα με ή άνευ μελάνης. Ειδάλλως, μια ασφάλεια εμποδίζει τη λειτουργία του εκτυπωτή κρατώντας τον σε θέση ακινησίας και με την ένδειξη ότι δεν είναι σε θέση ετοιμότητας για εκτύπωση [26].

50. Επομένως, οι κασέτες μελάνης αποτελούνται κατ' ουσίαν από δύο μέρη: την κασέτα και τη μελάνη.

Β — *Εξέταση της κρίσιμης διατυπώσεως των κλάσεων και των σημειώσεων*

51. Βάσει των όσων ορίζουν οι ΓΚ, επιβάλλεται κατ' αρχάς να εξεταστεί αν είναι

26 — Βλ. σχετικά με τα στοιχεία αυτά τα σημεία 29 έως 35 των ανά χείρας προτάσεων.

δυνατή η κατάταξη αποκλειστικά βάσει του ΓΚ 1 της ΣΟ. Λαμβανομένων υπόψη των δύο μερών, ήτοι της μελάνης και της κασέτας, είναι δυνατή prima facie η κατάταξη στις κλάσεις 3215 της ΣΟ και 8473 της ΣΟ.

1. Εξέταση της κλάσεως 3215 της ΣΟ

52. Τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και οι ιδιότητες της μελάνης αντιστοιχούν προς αυτά των «άλλων μελανιών» της κλάσεως 3215 της ΣΟ. Λαμβανομένων υπόψη των ιδιοτήτων του υλικού της και του σχήματος που λαμβάνει εντός μιας κασέτας, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σ' ένα συγκεκριμένο εκτυπωτή μελάνης, και ο σκοπός για τον οποίο προορίζεται συνηγορεί, επίσης, λόγω των αντικειμενικών χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων της υπέρ της κατατάξεώς της ως «άλλα μελάνια» στην κλάση 3215 της ΣΟ.

53. Αντιθέτως, το μέρος της κασέτας δεν πληροί τις προϋποθέσεις της κλάσεως 3215 της ΣΟ. Επομένως, δεν είναι δυνατή η κατάταξη της κασέτας μελάνης στην κλάση 3215 αποκλειστικά βάσει των όσων ορίζει ο ΓΚ 1 της ΣΟ.

2. Εξέταση της κλάσεως 8473 της ΣΟ

54. Αντιθέτως, η κασέτα μελάνης θα μπορούσε ως «μέρος» ή ως «εξάρτημα» που αναγνωρίζεται ότι προορίζεται αποκλειστικά για μηχανές ή συσκευές της κλάσεως 8471 ΣΟ να καταταγεί βάσει του ΓΚ 1 της ΣΟ στην κλάση 8473 της ΣΟ.

55. Είναι αναμφίβολο ότι ο εκτυπωτής, για τον οποίο προορίζεται η κασέτα μελάνης, πρέπει να καταταγεί στην κλάση 8471 της ΣΟ.

56. Εντούτοις, όπως ορθώς έκρινε το Δικαστήριο στη σκέψη 32 της πρώτης αποφάσεώς του, η κασέτα μελάνης δεν μπορεί να καταταγεί στην κλάση 8473 της ΣΟ ως «εξάρτημα». Πράγματι, όπως συνάγεται από την επεξηγηματική σημείωση επί της κλάσεως 8473 του ΕΣ ως εξάρτημα κατατάσσεται στην κλάση αυτή μόνον εφόσον παρέχει στα μηχανήματα μια συμπληρωματική λειτουργία σε σχέση με τις συνήθεις λειτουργίες τους [27]. Τούτο δεν συμβαίνει στην περίπτωση των κασετών μελάνης οι οποίες παρέχουν μεν στους εκτυπωτές τη δυνατότητα να επιτελούν τις συνήθεις λειτουργίες τους, εντούτοις, δεν τους παρέχουν τη δυνατότητα για κάποια περαιτέρω λειτουργία.

27 — Βλ. το σημείο 19 των ανά χείρας προτάσεων.

57. Αντιθέτως, το μέρος κασέτα, βάσει των στοιχείων που είναι πλέον διαθέσιμα, πληροί τα χαρακτηριστικά της κλάσεως 8473 της ΣΟ και του σημείου 2β του τμήματος XVI της ΣΟ.

58. Πρώτον, πράγματι, οι κασέτες —όπως απαιτεί η διατύπωση της κλάσεως 8473 της ΣΟ [28]— περιορίζεται αποκλειστικά για τον τύπο εκτυπωτών για τον οποίο έχουν σχεδιαστεί.

59. Δεύτερον, η κασέτα ανταποκρίνεται επίσης στον ορισμό του «μέρους» της κλάσεως 8473 της ΣΟ και του σημείου 2β του τμήματος XVI της ΣΟ. Η έννοια «μέρος» προϋποθέτει, κατά την απόφαση Peacock, ότι υπάρχει ένα σύνολο για τη λειτουργία του οποίου το μέρος αυτό είναι απαραίτητο [29].

60. Το άνω «σύνολο» κατά την έννοια της νομολογίας Peacock-Tests είναι εν προκειμένω ο εκτυπωτής ως λειτουργική ενότητα. Το «μέρος» είναι η κασέτα. Επομένως, η κασέτα πρέπει να είναι απαραίτητη για τη λειτουργία του εκτυπωτή. Βάσει των στοιχείων που είναι τώρα πλέον διαθέσιμα, η κασέτα είναι πράγματι απαραίτητη δεδομένου ότι αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του συστήματος του εκτυπωτή που διαχειρίζεται τη διαδικασία εκτυπώσεως.

61. Μετά την τοποθέτηση των δύο κασετών, σε κανονική κατάσταση και γεμάτες, ένας μηχανισμός εισροφήσεως διασφαλίζει κατά την ενεργοποίηση του εκτυπωτή ότι στο σύστημα τροφοδοσίας δεν υπάρχει πλέον αέρας μεταξύ της κεφαλής εκτυπώσεως και των κασετών, διότι ειδάλλως η κεφαλή εκτυπώσεως θα μπορούσε να υποστεί βλάβη. Επομένως, έχει αποφασιστική σημασία το γεγονός ότι οι κασέτες είναι αυστηρά προσαρμοσμένες προκειμένου να διασφαλίζουν το αεροστεγές κλείσιμο στο σημείο επαφής. Τούτο συμβαίνει στην περίπτωση των κασετών μέσω της εξωτερικής μορφής τους, της εσωτερικής κατασκευής τους και των ενσωματωμένων μονωτικών συνδέσμων.

62. Εξίσου σημαντικό για την ορθή εξέλιξη της εκτυπώσεως είναι το γεγονός ότι διασφαλίζεται η ροή μελάνης στη σωστή αναλογία. Αυτό ακριβώς διασφαλίζει η μορφή της κασέτας χάρη στα προστατευτικά πλέγματα χάρη στις ειδικά διαμορφωμένες αεροτομές και το αφρώδες πλαστικό. Συναφώς, το αφρώδες πλαστικό που υπάρχει εντός της κασέτας αποτελεί ένα μηχανικό στοιχείο του συστήματος εκτυπώσεως, διότι μαζί με τον μηχανισμό εισροφήσεως επιτρέπει τον ψεκασμό της μελάνης στις σωστές

28 — Βλ. το σημείο 9 των ανά χείρας προτάσεων.

29 — Βλ. απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2000, C-339/98, Peacock (Συλλογή 2000, σ. I-8947, σκέψη 21).

συνθήκες πιέσεως. Ειδικότερα, με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται η ροή της μελάνης ακόμη και υπό ακραίες συνθήκες.

63. Τέλος, το μεταλλικό πλέγμα, το οποίο είναι ενσωματωμένο στην κασέτα, προστατεύει την κεφαλή εκτυπώσεως από βλάβες που μπορεί να προκαλέσει η δημιουργία σβόλων στη μελάνη.

64. Επομένως, για τη λειτουργία του εκτυπωτή —ήτοι προκειμένου να εκτυπώνει— είναι αναγκαία η ύπαρξη κασέτας η οποία είναι προσαρμοσμένη ειδικά στις ανάγκες του συστήματος. Οι κασέτες δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αλλού, ο δε εκτυπωτής δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί άνευ των κασετών —τελείως ανεξάρτητα από τη μελάνη.

65. Τούτο φαίνεται ακριβώς από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί ο εκτυπωτής. Πράγματι, όπως διαπίστωσε το Δικαστήριο, ο εκτυπωτής δεν επιτελεί καμία από τις μηχανικές και ηλεκτρονικές εργασίες που αφορούν τη διαδικασία εκτυπώσεως αν δεν έχει τοποθετηθεί ορθά η κασέτα. Επίσης, αυτός ο προγραμματισμός του εκτυπωτή ουδόλως είναι αυθαίρετος, αλλά σκοπεί στην προστασία του συστήματος από βλάβες.

66. Δεν θα μπορούσε να αντιταχθεί —όπως έπραξε εσχάτως το Ηνωμένο Βασίλειο ενώπιον του Δικαστηρίου και η Oberfinanzdirektion Koblenz [30] στο πλαίσιο της κύριας δίκης— ότι η μη εκτύπωση σε περίπτωση αφαιρέσεως των κασετών περιλαμβάνεται μεταξύ των συνήθων ηλεκτρονικών και μηχανικών εργασιών του εκτυπωτή, διότι ο προγραμματισμός του εκτυπωτή προβλέπει τις εργασίες αυτές για την απομάκρυνση των κασετών.

67. Πράγματι, όπως ορθώς προέβαλε η Turbon, αυτή η ερμηνεία της νομολογίας Peacock θα οδηγούσε εις άτοπον. Οποιοδήποτε μέτρο ασφαλείας το οποίο αφορά ένα μέρος ενός συστήματος έχει ως συνέπεια να μη γίνεται δεκτό ότι το οικείο μέρος έχει χαρακτήρα μέρους. Αν επί παραδείγματι ένα αυτοκίνητο προέβλεπε ότι σε περίπτωση βλάβης της αντλίας βενζίνης δεν τίθεται σε λειτουργία ο μηχανισμός αναφλέξεως και ότι ανάβει ένα κόκκινο λαμπάκι στον πίνακα ελέγχου, θα έπρεπε να συναχθεί ότι η αντλία βενζίνης δεν αποτελεί πλέον μέρος του αυτοκινήτου, διότι το όχημα λειτουργεί με τον προβλεπόμενο τρόπο.

68. Ακριβέστερα, βάσει της νομολογίας Peacock η λειτουργία του συνόλου, για την οποία το μέρος πρέπει να είναι απαραίτητο, μπορεί να είναι μόνον η συνήθης λειτουργία του συνόλου. Συναφώς, στην περίπτωση του αυτοκινήτου είναι η οδήγηση και στην περίπτωση ενός εκτυπωτή η εκτύπωση. Προς τούτο, ένα αυτοκίνητο χρειάζεται μια αντλία βενζίνης προσαρμοσμένη στο

30 — Η Oberfinanzdirektion Koblenz ανέλαβε από 1ης Αυγούστου 1998 μεταξύ άλλων τα καθήκοντα που ασκούσε η υπηρεσία δασμών της Oberfinanzdirektion Frankfurt.

σύστημά του και ο εκτυπωτής μια κασέτα προσαρμοσμένη στο σύστημά του.

69. Το συμπέρασμα αυτό τονίζει μια άλλη πλευρά. Το χαρτί και η μελάνη αποτελούν αμφότερα αναλώσιμα για τον εκτυπωτή μελάνης. Κατά κανόνα, το χαρτί πωλείται σε απλές συσκευασίες των 500 φύλλων. Εντούτοις, το χαρτί δεν μπορεί να τοποθετηθεί έτσι ακριβώς στον εκτυπωτή. Αντιθέτως, τα φύλλα πρέπει να τοποθετηθούν στην ειδική θήκη που έχει ο εκτυπωτής για το χαρτί. Από τη θήκη αυτή το χαρτί περνάει στο μηχανικό σύστημα του εκτυπωτή κατά τρόπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Η θήκη αυτή για το χαρτί μπορεί, σε ορισμένα μοντέλα εκτυπωτών, να αποσπαστεί από τον εκτυπωτή προκειμένου να γεμίσει με χαρτί. Εντούτοις, ουδείς μπορεί να αμφιβάλει ότι πρόκειται συναφώς για ένα μέρος του εκτυπωτή.

70. Και οι κασέτες μπορούν να αποσπαστούν και να αναγομωθούν. Ένας ολόκληρος οικονομικός κλάδος έχει αναπτυχθεί με τη δημιουργία «σταθμών αναγομώσεως» στους οποίους γίνεται η αναγόμωση των κασετών με μικρότερο κόστος [31]. Επομένως, οι κασετίνες επιτελούν την ίδια εργασία με τη θήκη για το χαρτί, ήτοι θέτουν στη διάθεση του μηχανικού συστήματος του εκτυπωτή το αναλώσιμο υλικό κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη λειτουργία για την οποία προορίζεται ο εκτυπωτής. Αμφότερα αποτελούν μέρη του εκτυπωτή κατά την έννοια της νομολογίας Peacock.

71. Εξάλλου, στο ίδιο συμπέρασμα κατέληξαν σε σχέση με τις επίδικες κασέτες μελάνης και οι πλέον σημαντικοί εμπορικοί εταίροι της Κοινότητας, ήτοι οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και η Ιαπωνία, όπως υποστήριξε η Turbon χωρίς να αντικρουστεί στο σημείο αυτό.

72. Αντιθέτως, η μελάνη εντός της κασέτας δεν έχει την ιδιότητα ενός μέρους του εκτυπωτή. Λόγω των αντικειμενικών χαρακτηριστικών της και του τρόπου αποθηκεύσεώς της στην κασέτα ενδέχεται μεν να προορίζεται αποκλειστικά για τη μάρκα εκτυπωτών για την οποία έχουν σχεδιαστεί οι κασέτες. Ωστόσο, η μελάνη, όπως αποδείχθηκε από τις λειτουργικές δοκιμές στο πλαίσιο της αποδεικτικής διαδικασίας που διεξήχθη ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, δεν είναι αναγκαία για τη μηχανική και ηλεκτρονική λειτουργία του εκτυπωτή.

73. Επομένως, η κατάταξη της κασέτας μελάνης στην κλάση 8473 της ΣΟ αποκλειστικά βάσει των όσων ορίζει ο ΓΚ 1 της ΣΟ δεν είναι εφικτή.

31 — Δεδομένου ότι η αναγόμωση των κασετών μελάνης είναι περισσότερο δαπανηρή απ' ό,τι το γέμισμα της ειδικής θήκης με χαρτί, δεν πραγματοποιείται κατά κανόνα από τον τελικό χρήστη.

74. Επομένως, δεδομένου ότι οι κασέτες μελάνης αποτελούνται από δύο μέρη, τα οποία κατ' ιδίαν θεωρούμενα μπορούν να καταταγούν σε μια κλάση, χωρίς πάντως ολόκληρο το προϊόν να μπορεί να καταταγεί σε κάποια κλάση, πρέπει για την κατάταξη των κασετών μελάνης στη ΣΟ να εφαρμοστούν οι ΓΚ 2 έως 5 της ΣΟ.

Γ — *Η εφαρμογή των Γενικών Κανόνων 2 έως 5*

75. Η δομή των ΓΚ απαιτεί, στην περίπτωση των ΓΚ 2 έως 4, η σειρά των σταδίων ελέγχου να ακολουθεί τη σειρά διαδοχής των διατάξεων. Εντούτοις, τούτο δεν ισχύει για τον ΓΚ 5. Κατά κάποιο τρόπο, ο ΓΚ ίσχυε εκ παραλλήλου με τους ΓΚ 2 έως 4 και μπορεί να εξεταστεί πρώτος στη σειρά. Τούτο επιβάλλεται εν προκειμένω: πράγματι, αν αποδειχθεί ότι η κασέτα αποτελεί συσκευασία ή θήκη της μελάνης κατά την έννοια του ΓΚ 5, τότε θα έπρεπε να καταταγεί απευθείας στην κλάση 3215 της ΣΟ.

1. Εξέταση του Γενικού Κανόνα 5

76. Βάσει του ΓΚ 5α της ΣΟ ως θήκες νοούνται:

οι θήκες για φωτογραφικές μηχανές, μουσικά όργανα, όπλα, όργανα σχεδίασης και κοσμήματα, τα κουτιά και τα παρόμοια είδη συσκευασίας:

— που έχουν ειδικά διευθετηθεί για να δέχονται ένα καθορισμένο είδος,

— που προορίζονται για παρατεταμένη χρήση,

— που παρουσιάζονται με τα είδη για τα οποία προορίζονται και κατά κανόνα πωλούνται μαζί με αυτά και

— δεν προσδίδουν στο σύνολο τον ουσιώδη του χαρακτήρα,

κατατάσσονται δε στην κλάση που κατατάσσονται τα εμπορεύματα για τα οποία προορίζονται [32].

32 — Βλ. σημείο 5 των ανά χείρας προτάσεων.

77. Η κασέτα δεν ομοιάζει προς θήκες για φωτογραφικές μηχανές, μουσικά όργανα, όπλα, όργανα σχεδίασης ή κοσμήματα. Στην περίπτωση των ανωτέρω αντικειμένων, πρόκειται για αντικείμενα που έχουν μια ιδιαίτερη μορφή δεδομένου ότι προορίζονται για διαρκή χρήση. Μπορούν να αποσπαστούν από τη θήκη προκειμένου να χρησιμοποιηθούν και, ακολούθως, να τοποθετηθούν πάλι σε αυτήν [33]. Αντιθέτως, η μελάνη της κασέτας αποτελεί ένα ρευστό αναλώσιμο υλικό το οποίο γρήγορα εξαντλείται και ουδέποτε επιστρέφει στην κασέτα μετά τη χρήση.

78. Επίσης, η κασέτα δεν έχει ειδικά διευθετηθεί προκειμένου να δέχεται τη μελάνη, όπως συμβαίνει με τις θήκες για φωτογραφικές μηχανές, μουσικά όργανα, όπλα, όργανα σχεδίασης ή κοσμήματα [34]. Η κασέτα διασφαλίζει μεν ότι δεν θα υπάρξει διαρροή της μελάνης, ωστόσο, την ίδια αποστολή θα μπορούσε να επιτελέσει και μια απλή πλαστική σακούλα. Αντιθέτως, το ιδιαίτερο σχήμα της κασέτας οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας της εντός του συστήματος του εκτυπωτή που διαχειρίζεται τη διαδικασία εκτυπώσεως.

79. Ως εκ τούτου, η κασέτα σε καμία περίπτωση δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των θηκών κατά την έννοια του ΓΚ 5α της ΣΟ.

80. Βάσει του ΓΚ 5β της ΣΟ κατατάσσονται οι «συσκευασίες» που περιέχουν εμπορεύματα στην ίδια κλάση με τα εμπορεύματα αυτά, αν

πρόκειται για εσωτερικά ή εξωτερικά δοχεία, περιβλήματα, περιτυλίγματα και επιθέματα:

— εκτός από τις μηχανικές κατασκευές που διευκολύνουν τη μεταφορά —ιδίως τα εμπορευματοκιβώτια (containers)—, τους μουσαμάδες, τα εξαρτήματα προστασίας των εμπορευμάτων κατά τη μεταφορά και το υλικό μεταφοράς που έχει βοηθητικό χαρακτήρα,

— που δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των θηκών που αναφέρει ο ΓΚ 5α της ΣΟ,

— είναι του τύπου που χρησιμοποιείται κατά κανόνα για το είδος των εμπορευμάτων αυτών και

— είναι φανερό ότι είναι κατάλληλες να χρησιμοποιούνται κατά επαναλαμβανόμενο τρόπο.

33 — Βλ. επίσης την επεξηγηματική σημείωση I, σημείο 2, επί του ΓΚ 5α του ΕΣ, προπαρατεθείσα στο σημείο 16 των ανά χείρας προτάσεων.

34 — Βλ. επίσης την επεξηγηματική σημείωση I, σημείο 1, επί του ΓΚ 5α ΕΣ, προπαρατεθείσα στο σημείο 16 των ανά χείρας προτάσεων.

Αν οι συσκευασίες κατά την ανωτέρω έννοια σαφώς προορίζονται για επανειλημμένη χρήση, τότε η διάταξη αυτή του ΓΚ δεν είναι δεσμευτική [35].

81. Η κασέτα πληροί απολύτως τα πρώτα κριτήρια της συσκευασίας κατά την έννοια του ΓΚ 5β της ΣΟ. Πράγματι, η κασέτα στην πράξη αποτελεί *επίσης* ένα «εξωτερικό δοχείο» για τη μελάνη. Με την πρώτη απόφασή του, το Δικαστήριο στηρίχθηκε κυρίως σ' αυτήν την ιδιότητα του δοχείου προκειμένου να συγκρίνει την κασέτα μελάνης με ένα ανταλλακτικό μελάνης για στυλογράφους [36].

82. Ωστόσο, η λειτουργικότητα της κασέτας μελάνης δεν περιορίζεται μόνο στη συσκευασία, όπως τούτο συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση ενός μελανοδοχείου το οποίο χρησιμοποιείται για γέμισμα ή στην περίπτωση του περιτυλίγματος 500 φύλλων χαρτιού. Αντιθέτως, πέραν του σκοπού αυτού, η κασέτα μελάνης επιτελεί και τις —απαραίτητες για τη λειτουργία του εκτυπωτή— εργασίες εντός του συστήματος διαχειρίσεως της διαδικασίας εκτυπώσεως, ως μέρος του εκτυπωτή.

83. Εντούτοις, από την τελολογική ερμηνεία του ΓΚ 5β της ΣΟ συνάγεται ότι αυτός ο ΓΚ καλύπτει μόνον αυτές καθ' εαυτές τις συσκευασίες και όχι αντικείμενα τα οποία αποτελούν ταυτόχρονα συσκευασία και μέρος ενός άλλου συνόλου. Ήδη εκ του λόγου αυτού δεν μπορεί να εφαρμοστεί ο ΓΚ 5β της ΣΟ. Πέραν αυτού, από το γεγονός ότι η κασέτα μελάνης μπορεί να αναγομωθεί συνάγεται σαφώς ότι είναι κατάλληλη για επανειλημμένη χρήση. Επομένως, οι κασέτες μελάνης διαφέρουν ως προς δύο σημεία από τα απλά ανταλλακτικά μελάνης για συνήθεις στυλογράφους.

84. Δεδομένου ότι τα ανταλλακτικά μελάνης τρυπούνται με την τοποθέτησή της στον στυλογράφο —επομένως όταν αποσπαστούν πάλι από τον στυλογράφο παύουν πλέον να είναι στεγανοί— μπορούν να χρησιμοποιηθούν άπαξ μόνον. Επιπλέον, δεν παρουσιάζουν, εν αντιθέσει προς τις επίδικες κασέτες μελάνης, κανένα ιδιαίτερο κατασκευαστικό χαρακτηριστικό το οποίο θα τους προσέδιδε για παράδειγμα ενεργητική συμμετοχή στην προετοιμασία της μελάνης και την προστασία του συστήματος από βλάβες, αλλά αποτελούν απλές πλαστικές θήκες [37].

85. Η διαφορά αυτή είναι έκδηλη και όσον αφορά το ζήτημα της αξίας τους. Ενώ η σχέση αξίας της κασέτας προς τη μελάνη

35 — Βλ. τα σημεία 5 και 6 των ανά χείρας προτάσεων.

36 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψεις 27, 28 και 34).

37 — Αντ' αυτών μπορούν τις περισσότερες φορές να χρησιμοποιηθούν και επαναχρησιμοποιήσιμα ανταλλακτικά, στοιχείο από το οποίο σαφώς συνάγεται ότι πρόκειται απλώς για ένα δοχείο το οποίο παρέχει τη μελάνη και όχι για ένα ειδικό μέρος το οποίο είναι απαραίτητο για τη λειτουργία του συστήματος.

είναι, λόγω των κατασκευαστικών χαρακτηριστικών της κασέτας, περίπου 12 προς 1, στην περίπτωση των ανταλλακτικών μελάνης πρόκειται για απλές πλαστικές θήκες οι οποίες δεν αξίζει να αναγομωθούν.

86. Η επεξηγηματική σημείωση στην κλάση 3215 του ΕΣ, την οποία μνημονεύει το Δικαστήριο στη σκέψη 34 της πρώτης αποφάσεώς του, συνάγει ως εκ τούτου τις συνέπειες μόνο για τα φυσίγγια μελάνης: και τούτο διότι, βάσει του ανωτέρω κανόνα, στην κλάση αυτή κατατάσσονται μόνον τα *απλά* φυσίγγια μελάνης που προορίζονται για τους *συνήθεις* στυλογράφους [38]. Τα απλά φυσίγγια μελάνης αυτού του είδους πληρούν όλα τα κριτήρια της θήκης κατά την έννοια του ΓΚ 5β της ΣΟ και, ως εκ τούτου, πρέπει να κατατάσσονται ως μελάνη. Η επεξηγηματική σημείωση καθιστά μόνον αυτό σαφές. Ήδη τα φυσίγγια μελάνης, τα οποία δεν μπορούν πλέον να θεωρηθούν ως «απλά» καθώς και ότι προορίζονται για «συνήθεις» στυλογράφους, δεν διέπονται πλέον από την επεξηγηματική σημείωση. Τούτο ισχύει κατ' εξοχήν για μέρη ενός συστήματος το οποίο επιτελεί εργασίες οι οποίες βαίνουν πολύ πέραν της απλής λειτουργίας της θήκης.

87. Από τον ΓΚ 5 της ΣΟ δεν μπορεί να συναχθεί βάσει των ανωτέρω η σαφής κατάταξη των κασετών μελάνης στην κλάση 3215 της ΣΟ. Επομένως, πρέπει να εξεταστούν οι ΓΚ 2 επ. της ΣΟ.

38 — Βλ. το σημείο 18 των ανά χείρας προτάσεων.

2. Εξέταση του Γενικού Κανόνα 2

88. Ο ΓΚ 2β της ΣΟ [39] αφορά τόσο τα προϊόντα, τα οποία αποτελούνται από δύο ή περισσότερα υλικά —όπως είναι οι κασέτες μελάνης—, καθώς και κλάσεις οι οποίες αναφέρουν ένα συγκεκριμένο υλικό ή εμπορεύματα από ένα συγκεκριμένο υλικό [40]. Αυτός ο ΓΚ διευρύνει το πεδίο ισχύος των κλάσεων αυτών υπό την έννοια ότι σε αυτές κατατάσσονται και εμπορεύματα τα οποία αποτελούνται εν μέρει μόνον από το υλικό αυτό [41]. Επομένως, βάσει της διατάξεως αυτής, κάθε κλάση, η οποία καλύπτει ένα μέρος του προϊόντος, καλύπτει και ολόκληρο το προϊόν, ακόμη και στην περίπτωση που το προϊόν αποτελείται και από άλλα μέρη.

89. Βάσει των ανωτέρω, τόσο η κλάση 3215 της ΣΟ —λόγω της μελάνης— όσο και η κλάση 8473 της ΣΟ —λόγω της κασέτας— καλύπτουν την κασέτα μελάνης στο σύνολό της.

39 — Βλ. το σημείο 5 των ανά χείρας προτάσεων.

40 — Τούτο καθίσταται σαφές μεταξύ άλλων από την επεξηγηματική σημείωση X επί του ΓΚ 2β του ΕΣ, βλ. σημείο 14 των ανά χείρας προτάσεων.

41 — Βλ. την επεξηγηματική σημείωση XI επί του ΓΚ 2β του ΕΣ, προπαρατεθείσα στο σημείο 14 των ανά χείρας προτάσεων.

90. Επομένως, δεδομένου ότι οι κασέτες μελάνης μπορούν να καταταγούν σε δύο κλάσεις, πρέπει να εξεταστεί ο ΓΚ 3 της ΣΟ [42]

3. Εξέταση του Γενικού Κανόνα 3

91. Βάσει του ΓΚ 3α της ΣΟ [43], η περισσότερο εξειδικευμένη κλάση πρέπει μεν να έχει προτεραιότητα έναντι των κλάσεων με γενικότερο περιεχόμενο. Εντούτοις, δύο κλάσεις, εκ των οποίων έκαστη καλύπτει ένα μόνο τμήμα των υλών που αποτελούν ένα αναμιγμένο προϊόν, πρέπει να θεωρούνται, βάσει του κανόνα, ως εξ ίσου εξειδικευμένες. Σε περίπτωση θετικού ανταγωνισμού μεταξύ κλάσεων, όπως αυτή που προκύπτει από την εφαρμογή του ΓΚ 2β της ΣΟ, ο ΓΚ 3α της ΣΟ δεν έχει επομένως καμία χρησιμότητα.

92. Βάσει του ΓΚ 3β της ΣΟ, πρέπει, στο επόμενο στάδιο, τα αναμιγμένα προϊόντα, που αποτελούνται από διάφορες ύλες ή προκύπτουν από τη συναρμολόγηση διαφόρων αντικειμένων, να κατατάσσονται ανάλογα με την ύλη ή το είδος που δίνει σε αυτά τον ουσιώδη τους χαρακτήρα, όταν είναι δυνατός ο καθορισμός αυτός.

93. Το Δικαστήριο δέχτηκε με την πρώτη απόφασή του ότι η μελάνη προσδίδει στην κασέτα μελάνης τον ουσιώδη χαρακτήρα της. Στο πλαίσιο της παραδοχής αυτής, το Δικαστήριο έκρινε ότι η μελάνη, όπως το φυσίγγιο μελάνης για τους στυλογράφους, αποτελεί ένα απλό δοχείο μελάνης και ότι δεν έχει κάποια άλλη σημασία για τη λειτουργία του εκτυπωτή [44].

94. Η παραδοχή αυτή δεν ισχύει πλέον. Ενόψει της διπλής λειτουργίας της κασέτας —η οποία αποτελεί ταυτόχρονα δοχείο για τη μελάνη και λειτουργική μονάδα του εκτυπωτή [45]—, δεν μπορεί πλέον να συναχθεί η διαπίστωση ότι η μελάνη έχει κάποιο χαρακτηριστικό που επηρεάζει το σύνολο της κασέτας μελάνης.

95. Όπως συνάγεται από την επεξηγηματική σημείωση VIII επί του ΓΚ 3β του ΕΣ, το γνώρισμα που προσδιορίζει τον χαρακτήρα ενός προϊόντος μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το είδος του προϊόντος, για παράδειγμα ο χαρακτήρας ενός προϊόντος μπορεί να προκύπτει από το είδος και τα χαρακτηριστικά κατασκευής της ύλης ή των συστατικών μερών, από το μέγεθός τους, τον όγκο τους, το βάρος τους, την αξία τους ή τη σπουδαιότητά τους σε σχέση με τη χρησιμοποίηση του προϊόντος [46].

42 — Βλ. την επεξηγηματική σημείωση XIII επί του ΓΚ 2β του ΕΣ, προπαρατεθείσα στο σημείο 14 των ανά χείρας προτάσεων.

43 — Βλ. σημείο 5 των ανά χείρας προτάσεων.

44 — Βλ. απόφαση Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψεις 27, 28 και 34).

45 — Βλ. τα σημεία 60 έως 65, 69 και 70 καθώς και 81 έως 86 των ανά χείρας προτάσεων.

46 — Βλ. σημείο 15 των ανά χείρας προτάσεων.

96. Ανάλογα με το είδος και τα χαρακτηριστικά κατασκευής αμφοτέρων των συστατικών μερών της, η κασέτα μελάνης αποτελεί συνδυασμό μιας λειτουργικής μονάδας του εκτυπωτή και ενός αναλώσιμου υλικού. Αμφότερα τα συστατικά μέρη είναι εξίσου σημαντικά για τη χρησιμοποίηση του προϊόντος: η χρήση της μελάνης δεν είναι εφικτή χωρίς τις ειδικά σχεδιασμένες για τον εκτυπωτή κασέτες μελάνης. Οι κασέτες μελάνης μπορούν μεν να χρησιμοποιηθούν άνευ μελάνης, ωστόσο άνευ περιεχομένου δεν μπορούν να ανταποκριθούν στους σκοπούς της διαδικασίας εκτυπώσεως. Βάσει των ανωτέρω, η σημασία του μεγέθους, του όγκου, του βάρους και της αξίας αμφοτέρων των συστατικών μερών έχουν δευτερεύουσα σημασία.

97. Τέλος, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου να εξακριβωθεί ποια από τις ύλες που συνθέτουν το εμπόρευμα είναι αυτή που του προσδίδει τον ουσιώδη χαρακτήρα του, τίθεται το ερώτημα αν το προϊόν θα εξακολουθούσε να διατηρεί ή όχι τις ιδιότητες που το χαρακτηρίζουν, χωρίς το ένα ή το άλλο από τα συστατικά του στοιχεία [47].

98. Βάσει των διαπιστώσεων του αιτούντος δικαστηρίου, χαρακτηριστικό της κασέτας μελάνης είναι ότι, ως εκ της κατασκευής της ως μέρους ενός συστήματος εκτυπώσεως του οποίου όλα τα στοιχεία είναι μεταξύ τους προσαρμοσμένα, προμηθεύει την κεφαλή εκτυπώσεως με μελάνη η οποία ανταποκρίνεται στις ανάγκες του συστήματος. Εντούτοις, όπως ήδη διαπιστώθηκε, κανένα από τα δύο συστατικά μέρη δεν ανταποκρίνεται στα χαρακτηριστικά αυτά άνευ του ετέρου συστατικού μέρους.

99. Βάσει των ανωτέρω, κανένα από τα δύο συστατικά μέρη δεν προσδίδει από μόνο του στην κασέτα μελάνης τον ουσιώδη χαρακτήρα της. Στην περίπτωση αυτή, ο ΓΚ 3β της ΣΟ παραπέμπει στον ΓΚ 3γ της ΣΟ.

100. Βάσει του ΓΚ 3γ της ΣΟ, στην περίπτωση που η κατάταξη του εμπορεύματος δεν μπορεί να γίνει σύμφωνα με τον ΓΚ 3α ή 3β, τότε αυτό κατατάσσεται στην τελευταία κατά σειρά αρίθμησης κλάση μεταξύ των κλάσεων που μπορούν έγκυρα να ληφθούν υπόψη [48].

101. Ως εκ τούτου, η κασέτα μελάνης πρέπει να καταταγεί στην κλάση 8473 της ΣΟ.

102. Σε σχέση με την κατάταξη σε μια διάκριση, πιθανή είναι μόνον η διάκριση 8473 30 90 της ΣΟ.

47 — Βλ. αποφάσεις Turbon International (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 3, σκέψη 26), της 10ης Μαΐου 2001, C-288/99, VauDe Sport (Συλλογή 2001, σ. I-3683, σκέψη 25), και της 21ης Ιουνίου 1988, 253/87, Sportex (Συλλογή 1988, σ. 3351, σκέψη 8).

48 — Βλ. το σημείο 5 των ανά χείρας προτάσεων.

V — Πρόταση

103. Βάσει των ανωτέρω εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα του Hessisches Finanzgericht ως εξής:

«Το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική Ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1734/96 της Επιτροπής, της 9ης Σεπτεμβρίου 1996, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι οι κασέτες μελάνης, όπως είναι οι επίδικες στην κύρια δίκη —που αποτελούνται από πλαστική φύσιγγα, αφρώδες πλαστικό, μεταλλικό πλέγμα, μονωτικούς συνδέσμους, μεμβράνη σφραγίσεως, ετικέτα, μελάνη και υλικό συσκευασίας—, οι οποίες, τόσο όσον αφορά την κασέτα όσο και τη μελάνη, μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο σε εκτυπωτή με χαρακτηριστικά όμοια με αυτά των εκτυπωτών μάρκας Epson Stylus Color, πρέπει να κατατάσσονται στη διάκριση 8473 30 90 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας.»